



Guia

Docent<sup>1</sup>

“Treball Fi de Grau”

***Grau en Educació Social.***

Universitat de València

## I.- DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Assignatura:	Treball Fi de Grau
Denominació de l'assignatura:	Treball Fi de Grau
Nombre de crèdits ECTS:	8
Unitat temporal:	Anual
Caràcter:	Obligatori
Requisits previs:	Haver superat 150 crèdits d'assignatures bàsiques i obligatòries.
Professorat:	<p>Professorat al càrrec del TFG dels Departaments de:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>○ Didàctica i Organització Escolar.</li><li>○ Educació Comparada i Història de l'Educació.</li><li>○ Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació.</li><li>○ Teoria de l'Educació.</li></ul> <p>Cada professora i cada professor indicaran el seu horari d'atenció a estudiants.</p> <p>La responsabilitat docent d'aquesta assignatura recau en la Comissió de Treball Fi de Grau.</p>

## II.- INTRODUCCIÓ AL'ASSIGNATURA

El Treball Fi de Grau (d'ara endavant TFG) representa la culminació del procés d'aprenentatge de l'alumnat al llarg dels estudis de Grau. És un treball autònom i individual que cada estudiant realitza al final de la seua etapa formativa i es fa sota la supervisió d'un tutor o una tutora de la Facultat.

La seua finalitat se centra en comprovar amb caràcter global, fins a quin punt s'han adquirit les destreses i competències que capaciten per a l'exercici de la professió.

El TFG és un treball de recerca en el qual els/les estudiants analitzen/ revisen/ reflexionen sobre la realitat socioeducativa, i permet valorar l'adquisició de les competències del Grau en Educació Social.

### III.- COMPETÈNCIES

La tipologia diversa dels treballs proposats i l'heterogeneïtat dels àmbits professionals de l'Educació Social implica abastir de forma diferencial les competències plantejades, adquirint major rellevància algunes d'elles en funció del Treball de Fi de Grau realitzat.

Les competències vinculades al títol de Grau en Educació Social en la Universitat de València són les següents:

<b>COMPETÈNCIES GENERALS I ESPECÍFIQUES QUE ELS/LES ESTUDIANTS HAN D'AQUIRIR DURANT ELS SEUS ESTUDIS I QUE SÓN EXIGIBLES PER ATORGAR EL TÍTOL</b>	
<b>COMPETÈNCIES BÀSIQUES</b>	
<b>Competència número CB1:</b>	Que els/les estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i que es sol trobar a un nivell que, tot i que es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
<b>Competència número CB 2:</b>	Que els/les estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i tinguen les competències que solen demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
<b>Competència número CB3:</b>	Que els/les estudiants tinguen la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que inclouen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
<b>Competència número CB4:</b>	Que els/les estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
<b>Competència número CB5:</b>	Que els/les estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.

<b>COMPETÈNCIES GENERALS</b>	
<b>Competència número CG1:</b>	Capacitat d'anàlisi i síntesi
<b>Competència número CG2:</b>	Capacitat d'organització i planificació
<b>Competència número CG3:</b>	Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València
<b>Competència número CG4:</b>	Capacitat de comunicació en una llengua estrangera
<b>Competència número CG5:</b>	Capacitat d'utilització de les TIC en l'àmbit d'estudi i context professional
<b>Competència número CG6:</b>	Capacitat de gestió d'informació
<b>Competència número CG7:</b>	Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions
<b>Competència número CG8:</b>	Capacitat crítica i autocrítica
<b>Competència número CG9:</b>	Capacitat de treballar en equips multidisciplinars i interdisciplinars
<b>Competència número CG10:</b>	Capacitat per tal d' integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en diferents contextos
<b>Competència número CG11:</b>	Reconeixement i respecte a la diversitat i foment de la interculturalitat
<b>Competència número CG12:</b>	Capacitat per desenvolupar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal
<b>Competència número CG13:</b>	Compromís ètic actiu amb els drets humans, la igualtat entre homes i dones i la sostenibilitat
<b>Competència número CG14:</b>	Capacitat d'aprenentatge autònom al llarg de la vida
<b>Competència número CG15:</b>	Capacitat d'adaptació a situacions noves
<b>Competència número CG16:</b>	Desenvolupament de la innovació i la creativitat en la pràctica professional
<b>Competència número CG17:</b>	Iniciativa i esperit emprenedor
<b>Competència número CG18:</b>	Compromís amb la identitat, desenvolupament i ètica professional
<b>Competència número CG19:</b>	Capacitat per a realitzar recerca educativa en diferents contextos
<b>Competència número CG20:</b>	Capacitat per reconèixer i valorar els processos afectius
<b>Competència número CG21:</b>	Gestió de la qualitat

<b>COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES</b>	
<b>CE1:</b>	Comprendre els referents teòrics que constitueixen l'ésser humà com a protagonista de l'educació.
<b>CE2:</b>	Conèixer i comprendre els Sistemes Educatius i formatius actuals en el context internacional
<b>CE3:</b>	Conèixer i interpretar els processos històrics dels sistemes, institucions i organitzacions d'educació i formació
<b>CE4:</b>	Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes socioeducatives
<b>CE5:</b>	Conèixer i comprendre els processos d'ensenyament aprenentatge i la seua incidència en la formació i desenvolupament integral de les persones i comunitats
<b>CE6:</b>	Conèixer els principis i fonaments de l'atenció a la diversitat
<b>CE7:</b>	Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives
<b>CE8:</b>	Ser capaç d'identificar el grau de desenvolupament d'un subjecte en totes les seues dimensions
<b>CE9:</b>	Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes educatives
<b>CE10:</b>	Elaborar instruments per a la recollida i anàlisi d'informació educativa
<b>CE11:</b>	Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius en diferents contextos
<b>CE12:</b>	Aplicar i coordinar programes i metodologies educatives de desenvolupament personal, social i professional
<b>CE13:</b>	Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats educatives especials, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raons de gènere, classe, ètnia, edat, discapacitat i/o religió.
<b>CE14:</b>	Dissenyar i desenvolupar processos de participació social i desenvolupament comunitari
<b>CE15:</b>	Intervenir en projectes i serveis socioeducatius i comunitaris
<b>CE16:</b>	Dirigir i coordinar plans, programes i projectes socioeducatius.
<b>CE17:</b>	Elaborar i gestionar mitjans i recursos per a la intervenció socioeducativa
<b>CE18:</b>	Promoure processos de dinamització cultural i social
<b>CE19:</b>	Mediar en situacions de risc i conflicte
<b>CE20:</b>	Formar agents i docents d'intervenció socioeducativa i comunitària.
<b>CE21:</b>	Exercir la docència en diferents contextos socioeducatius
<b>CE22:</b>	Facilitar i gestionar la cooperació en els processos educatius i professionals
<b>CE23:</b>	Assessorar en la elaboració i aplicació de plans, programes i projectes i mitjans didàctics i activitats socioeducatives.
<b>CE24:</b>	Assessorar i acompanyar individus i grups en processos de desenvolupament socioeducatiu
<b>CE25:</b>	Gestionar i coordinar entitats, equipaments i grups, d'acord amb els diferents contextos i necessitats
<b>CE26:</b>	Identificar i emetre judicis raonats sobre problemes socioeducatius per a millorar la pràctica professional en contextos formals
<b>CE27:</b>	Dissenyar i implementar processos d'avaluació de programes i estratègies d'intervenció socioeducativa en diversos contextos
<b>CE28:</b>	Supervisar i avaluar plans, programes, projectes i centres.
<b>CE29:</b>	Elaborar i interpretar informes tècnics, de recerca i d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius

#### IV.- CONTINGUTS.

En el TFG els/les estudiants hauran de mostrar de forma integrada els continguts formatius i les competències adquirides associades al títol de Grau en Educació Social.

***La perspectiva des de l'Educació Social, o l'anàlisi del rol de l'Educació Social a l'àmbit estudiat haurà d'estar, per tant, incorporada al treball realitzat.***

Es pot realitzar amb diferents modalitats:

1. **Revisió de la literatura** sobre un tema amb l'objectiu de determinar "l'estat de la qüestió". Aquesta revisió pot adreçar-se a identificar l'evidència empírica disponible al voltant d'aquesta qüestió per fonamentar la pràctica professional. Així, la revisió realitzada és un mitjà perquè l'estudiant avance en l'adquisició de les competències que li permetran fonamentar les seues intervencions en el coneixement científic i l'evidència empírica disponible.
2. **Investigació relacionada** en àmbits propis de l'Educació Social. Aquesta investigació suposa la realització d'un procés d'indagació que es du a terme per respondre a la qüestió o hipòtesi plantejada. En el seu desenvolupament cal emprar la metodologia/es més adequades als objectius proposats.
3. **Projecte d'Intervenció socioeducativa**. Aquest tipus de treball consisteix en la planificació d'una intervenció en l'àmbit socioeducatiu on es posen en relació aspectes de les diferents àrees de coneixement en el marc d'un projecte professional concret. Una de les finalitats principals d'aquest tipus de treball seria establir una connexió entre allò acadèmic i allò professional.
4. **Síntesi valorativa**. Elaborar una síntesi valorativa dels estudis cursatsmostrant la forma en què s'han adquirit les competències que són objecte dels estudis realitzats i els coneixements, habilitats i actituds que les fonamenten. A més, en el treball s'hauria d'incloure una anàlisi i reflexió sobre l'exercici professional i la forma en què aquestes competències permetran desenvolupar-lo, els àmbits en els quals es pot exercir, les actuacions que caldria preveure per a la seua formació contínua, les estratègies de garantia i qualitat dels serveis o treballs que realitzarà i els aspectes rellevants de l'ètica o deontologia professional d'aquest exercici.

S'admetran altres modalitats de treballs, sempre que hagen estat aprovades per la Comissió de Treball Fi de Grau –**document de l'Annex I**-.

## V. VOLUM DE TREBALL

La distribució del volum del treball total dels/de les estudiants, considerant totes les activitats vinculades al TFG, es concreten en el quadre següent.

<b>Activitats formatives</b>	<b>Metodologia</b>	<b>Crèdits ECTS</b>	<b>Hores</b>
Sessions de treball conjuntes. Tallers i seminaris	Exposició, debat i coordinació. Construcció del coneixement.	0,4	10
Treball autònom	Apropiació i ús del coneixement emancipatori amb lucidesa i creativitat	7,0	175
Tutories presencials i virtuals	Atenció individualitzada	0,5	12,5
Defensa pública	Exposició pública	0,1	2,5
<b>Total</b>		<b>8</b>	<b>200</b>

## VI. METODOLOGIA DOCENT.

El TFG comporta la realització per part de les estudiants i els estudiants d'un treball en el qual s'apliquen, s'integren i desenvolupen els coneixements, les capacitats, les competències i les habilitats requerides en el Grau d'Educació Social. Per tant, és una matèria centrada en el *treball autònom* dels i de les estudiants.

La *metodologia docent* utilitzada per acompanyar i guiar aquest treball, es centra en tres estratègies:

- **Sessions de treball conjuntes en gran grup:**

Espais que seran de presentació, organització i seguiment general del TFG.

- **Tallers i / o reunions grupals:**

Cada professora o professor tutor podrà organitzar tallers i seminaris al llarg del curs per facilitar el desenvolupament dels TFGs i potenciar les sinèrgies de col·laboració i aprenentatge compartit entre els i les estudiants.

• **Tutories:**

Les tutories individuals i grupals seran l'estratègia fonamental d'acompanyament en qualsevol de les dues opcions – tutorització individualitzada o tutorització mitjançant seminari -.

En qualsevol de la metodologia docent triada pel tutor o tutora, s'ha de afavorir l'opció de tutorització virtual i a distància per poder atendre a estudiants vinculades o vinculats als programes de mobilitat o alumnat en situacions especials (malaltia, qüestions laborals o residència fora de València).

El seguiment del treball escrit es concreta, entre altres elements, en la revisió, que no correcció, progressiva dels esborranys i escrits elaborats pels estudiants. Per això, cada tutor o tutora , així com cada grup de professorat que treballa amb seminaris, establiran un calendari concret d'entregues, comproment-se, per la seua banda, a fer una revisió en un temps raonable. El no compliment d'aquest calendari pot suposar la no autorització de la presentació del treball, donat que s'ha impossibilitat un adequat seguiment del mateix.

Els Tutors i les Tutores acadèmiques del TFG seran professors i professores amb implicació i docència en el Grau d'Educació Social, en la mesura del possible.

La Comissió del TFG pot autoritzar que un treball siga supervisat per més d'un tutor/a a demanda de l'alumne/a. En aquest cas, almenys un d'ells ha de ser professor o professora d'una àrea de coneixement vinculada al TFG. Els/les estudiants que desitgen aquesta doble tutela hauran de presentar una sol·licitud fonamentada a la Comissió de TFG, que resoldrà en aquest sentit. Quan el TFG ho requereixca, es podrà nomenar un tutor o tutora externa, que col·laborarà amb el tutor o tutora de la Facultat en la seua definició i seguiment –**document de l'Annex II**-.

Són funcions del professorat, en el seu paper de tutor o tutora, explicar les característiques del treball així com recolzar i orientar els/les estudiants en la seua realització. A més a més, finalitzat el treball escrit, segons la Guia Docent cada tutor o tutora ha d'emetre dos informes:

- el d'autorització de la presentació del TFG, que l'estudiant puja al ENTREU –**document de l'Annex III**-.



- l'informe de valoració del TFG, per part del tutor o tutora que haurà de compartir amb la resta de docents que componen el tribunal d'avaluació.– **document de l'Annex IV-**

En cas que l'estudiant considere que el seu TFG té la qualitat suficient per ser presentat i avaluat, i el tutor o la tutora no ho considere així i, per tant, no emeta l'informe preceptiu autoritzant la presentació, l'estudiant podrà entregar el TFG (per ENTREU) i presentar a Secretaria, adreçada a la Comissió del TFG una sol·licitud fonamentada –**document de l'Annex V-**. La Comissió, una vegada revisats els arguments d'ambdues parts, resoldrà si considera oportuna la seua presentació. En aquest cas la defensa es realitzarà amb un tribunal conformat per la pròpia Comissió de TFG, i s'enviarà a l'esmentat tribunal tota la informació del procés.

## **VII.-TREBALL ESCRIT.**

L'element central del TFG és l'elaboració i defensa del treball realitzat, i sobre això es centrarà l'avaluació. Tanmateix, es valorarà l'evolució del treball desenvolupat per l'estudiant en el procés de construcció del TFG reflectit pel tutor/a en l'informe que ha de lliurar a la resta del tribunal avaluador.

És recomanable que l'extensió del TFG siga entre 30 i 60 pàgines (sense comptar l'apartat de referències) escrites amb lletra *Arial* de 12 punts, 6 punts abans i després del paràgraf, amb interlineat 1.5 i marges de 3 cm. **No és necessari imprimir en paper** els treballs, el tràmit es centra en pujar el treball a l'ENTREU.

El TFG haurà de tenir l'estructura següent:

- Portada
- Resum. 200 paraules.
- Paraules clau, preferentment tretes dels Tesauros (entre 3 i 5).
- Índex paginat.
- Cos del treball.
- Referències.
- Annexos, si escau.

El cos del treball haurà d'incloure els següents elements, tot i que no necessàriament en aquest ordre però sí emprant la denominació més adient a la modalitat de treball realitzat:

- Introducció i/o Justificació i/o Motivació del treball.
- Objectius i/o Finalitat i/o Preguntes i/o Hipòtesis
- Fonamentació teòrica
- Metodologia i/o Anàlisi
- Resultats i/o Troballes
- Conclusions (plantejant també les limitacions i la prospectiva o perspectives de futur).

## **VI. SISTEMES D'AVALUACIÓ**

Tots els TFG presentats seran sotmesos a una revisió per part del sistema anti-plagi de la Universitat de València, fent palesa la prioritat de l'ús correcte del sistema de citació perquè l'informe siga considerat adequat.

La valoració del TFG exigeix com a requisit fonamental un nivell adequat de correcció en la redacció, coherent amb l'últim curs d'un Grau universitari, així com una exposició pública i clara del mateix que mostre els coneixements adquirits.

L'avaluació es realitzarà després de l'exposició i defensa pública del treball. La defensa es portarà a terme en sessió pública davant d'un tribunal. Els tribunals estaran composts per tres professors o professores, tutors de TFG. Excepcionalment, es podran integrar com a membres del tribunal professors dels departaments implicats en la titulació que no siguen tutors o tutores de TFG en aqueix curs acadèmic. Si una persona no pot actuar en la data i hora assenyalada com a membre del tribunal, haurà de responsabilitzar-se que una altra persona el pugua reemplaçar.

La presentació oral del treball tindrà un temps **màxim de 15 minuts** per la presentació i **30 minuts més** per a debatre amb el tribunal.

Finalitzada la sessió de defensa pública, l'avaluació dels TFG serà realitzada pels tribunals en sessió privada partint de la qualificació numèrica de 0 a 10. Cada component del tribunal ha de donar la seua valoració a cada epígraf del treball escrit, emplenant una guia d'avaluació -document de l'Annex VI-. La mitjana d'aquestes notes serà la qualificació obtinguda pel tribunal, que suposarà el 80% de la qualificació final. L'altre 20% serà la valoració del tutor o tutora que correspon a la valoració de la responsabilitat i l'autonomia en el desenvolupament del TFG -**document de l'Annex VII**-.

El tribunal pot proposar una menció de “Matrícula d’Honor” quan el treball tinga una nota igual o superior a 9,5, mitjançant un informe escrit que justifique aquesta proposta, avalat pels tres components del tribunal i adreçat a la Comissió del Treball de Fi de Grau -document de l’Annex VIII-. L’assignació de matrícules d’honor la farà la Comissió de TFG valorats els informes i les qualificacions dels tribunals. En el cas de que el nombre de candidats/es és superior al de matrícules d’honor que es poden atorgar (es pot assignar un màxim d’una matrícula d’honor per cada 20 estudiants matriculats, sumant totes les convocatòries), la Comissió de TFG es reserva el dret d’arbitrar un procediment alternatiu de selecció, com la convocatòria d’un tribunal específic de Matrícules d’Honor, on caldria defensar novament el treball i avaluat.

El tribunal haurà d’emetre un informe quan el TFG siga suspès, adreçat a l’estudiant i al tutor o tutora, per facilitar la correcció i millora del mateix de cara a noves convocatòries **-document de l’Annex IX-**.

## **VII. PROCEDIMENT DE PRESENTACIÓ I DEFENSA DEL TFG**

### Els i les estudiants:

1. Pujar a l’ENTREU:
  - El TFG en format pdf.
  - L’autorització del tutor/a **–Annex III-**.
  - Expedient de notes on conste tenir 150 crèdits superats bàsics i/o obligatoris.
  
2. Tots i totes hauran d’enviar per correu un exemplar del seu TFG finalitzat al tutor o tutora.
  
3. Si l’opció de seguiment ha estat la de tutorització individualitzada, l’alumne/a ha de **respondre obligatòriament al qüestionari d’Aula Virtual** per a conèixer l’àmbit i tipus de treball per intentar fer els tribunals de la manera més adequada possible.

## El professorat:

Sempre es va a formar part dels tribunals, bé dels TFGs presentats a la tutoria de seminaris del qual forma part, bé com a component del tribunal que la Comissió de TFG establisca per garantir la defensa i l'exposició pública de tots els treballs dipositats.

Cal recordar que:

- Una vegada conegut el nombre de TFG presentats per a defensar amb tribunal (opció de tutorització individualitzada), es determinarà, proporcionalment al nombre de treballs tutoritzats, en quants d'ells correspondrà participar a cada docent.

- El treball escrit ha de ser valorat per cada membre del tribunal abans de la realització de la sessió pública – en **Annex VI, a excepció de l'apartat “Comunicació oral”** –.

- El tribunal valorarà, en primer lloc, el treball escrit i la presentació oral, i assignarà la qualificació corresponent al seu 80%. Després el tutor o tutora comunicarà la nota corresponent a la valoració donada a l'acompanyament individualitzat del treball realitzat per l'alumna o alumne, independentment de la seua opció de tutorització. La nota correspon al 20% del total del TFG.

- És recomanable iniciar la sessió de cada defensa amb una presentació general de procediment:
  - 15 minuts de presentació per part de l'estudiant
  - 30 minuts debat amb els membres del tribunal on l'estudiant té l'oportunitat de respondre.

## Els Tribunals:

- Acudir el dia i hora indicats per les defenses dels TFG.
- Assignar els rols de president/a, secretari/a i vocal.
- Complimentar l'Annex VII, en versió per estudiants i per la secretaria del centre.

- Complimentar, si escau, la proposta de Matrícula d'Honor adreçada a la Comissió de TFG de Grau –**Annex VIII**-.
- Complimentar, si escau, la proposta de suspens adreçada al'estudiant i al tutor o tutora –**Annex IX**-.
- Dur l'acta (**Annex VII**) a secretaria de centre (el president/a ha de fer aquest tràmit).